

از : شهلا معظمی
فوق لیسانسیه در حقوق جزا

فحشاء در قانون جزای ایران

پژوهشگاه علوم انسانی مطالعات فرهنگی (۲)

ج- قانون جزای عمومی و مواد مذکور در فوق از چندجهت نارسا می باشد
باید توجه داشت که قانون اصولاً تا آن حد بعنوان یک ابزار و وسیله اجتماعی مؤثر است که عوامل اجتماعی برای اجرای مفاد آن جمع و حاضر باشند. اگر شدت عمل بیش از حد قبول اجتماع باشد معمولاً نتیجه عدم اجرا خواهد بود. بنابراین تناسب معین قبول اجتماع می باید همیشه در وضع و اجرای قوانینی که مربوط به این قبیل مسائل اجتماعی هستند در نظر گرفته شوند.

با این مقدمه در مورد قانون مجازات عمومی موارد ذیل را مختصرآ ذکر می کنیم:

۱- در ایران بین حقوق دانان اختلاف نظرهایی وجود دارد مبنی بر اینکه قانون جزای عمومی عمل فحشاء یا روپیگری یا رابطه نامشروع زن مجرد را با مرد بمنظور شهوترانی و با وجودت عادت و دریافت مزد منع نکرده است! این اختلاف نظر منجر به مشکلات حقوقی و در نتیجه عدم توافق در اجرای سیاست متحدد الشکل درباره روپیگری شده است. رفع این اختلاف نظر و اتخاذ سیاست واحد و روشن از لوازم پیشرفت مقاصد قانون است بنابر این می‌باشد موضوع را از این نظر مطالعه و حل نمود. همچنین بموضع فوق العاده مهم مذهبی میباشد توجه نمود. بعيد است که واضعین قانون جزای ایران بموضع فحشاء اساساً توجه نکرده باشند. زیرا عمولاً قدمای در کار خود موشکافی و تبحری بهتر از متاخرین اعمال می- کردند. دلیل سکوت ظاهری قانون جزا وجود جرائم شدید مذهبی علیه فحشاء است تلفیق مقررات مذهبی در قانون جزا آسان نبوده است بنابر این شاید بهمین دلیل موضوع را بسکوت برگزار کرده اند. ویا در مفاد ماده ۳۱۰ قانون جزا آنرا مختصر کرده اند. به حال در زندگی امروزی این موضوع قابل حل است و میباشد حقوق دانان در اطراف آن مطالعه عمیقی کنند و بالاخره با وضع مواد مؤثر و قابل اجرا و متناسب موضوع را حل کنند.

۲- قانون منحصراً بعمل زن روپی متوجه است و آنرا منع و مشمول جریمه و توبیخ کرده است در صورتی که مرد عامل حد اقل بازن روپی در تعادل می‌باشد و از جهاتی از نظر اخلاق گناه بزرگتری را مرتکب میشود بنابر این قانون نسبت به مرد مرتکب نیز می‌باشد مقررات جزایی متناسب وضع کند. گزارشہای سازمان ملل و مطالعات تمام مؤسسات بین‌المللی نسبت بموضع تعقیب مرد مرتکب هم قول هستند و تجربه در کشورهای دیگر نشان داده که نتیجه بهتر حاصل میشود.

۳- قانون هیچ زمان فاصله یا شرایطی را بین ارتکاب و تعقیب و محکمه پیش بینی نمی‌کند و بنابر این بطور کلی امکان حفظ حبیث و نجات مرتکب را

معدوم کرده است.

۴- قانون نسبت بعلت ارتکاب و گرفتاری مرتكب و سابقه روحی و مالی و فامیلی او بی تفاوت و بیطرف مانده است و در نتیجه همه را بایک نظر می نگرد علیه از این رهگذر فسادی ظاهر می شود که می باید با وسائل ممکن اصلاح شود.

۵- قانون هیچ راهی را برای تجدید حیات و تجدید وجود و نجات مرتكب پیش بینی نکرده است بلکه یکبار که مرتكبی گرفتار قانون شد برای همیشه مهر فحشاء باو می خورد و در نتیجه نجات اورا که می باید با اعاده حیثیت توأم باشد غیر ممکن می سازد.

ماده ۲۱۳- الف - اشخاص ذیل به بحسب تأثیب از ششماه تا دوسال محکوم خواهند شد:

۱- هر کس عایدات حاصله از فحشاء زنی را وسیله تمام یا قسمتی از معیشت خود قرار دهد.

۲- هر کس فاحشه ای را در شغل فاحشگی حمایت کند.

ب - هر کس زنی را باعلم باینکه آن زن در خارجه بشغل فاحشگی مشغول خواهد شد برای رفتن بخارجه تشویق کند و یا مسافرت اورا بخارجه تسهیل نماید یا اورا و لو با رضایت خودش بخارجه ببرد و یا برای رفتن پا آنجا اجیر کند بحسب تأثیب از یکسال تا سه سال محکوم می شود اگرچه اعمال مختلفه که مبانی جرم محسوب می شود در ممکن مختلفه صورت گرفته باشد. در موارد ذیل مرتكب به حد اکثر مجازات مزبور محکوم خواهد شد.

(۱) - در صورتی که زن کمتر از ۱۸ سال تمام داشته باشد.

(۲) - در صورتی که مرتكب برای انجام مقصود خود بدعنف یا تهدید متوصل شده باشد. هرگاه مرتكب از اشخاص مذکور در قسمت اخیر بند الف ماده ۲۰۷ باشد مجازات او حبس با کار اجباری از ۲ تا ۵ سال خواهد بود. در مورد بند ب این ماده شروع به ارتکاب نیز قابل مجازات است.

بند الف ماده ۲۰۷ - هرگاه مرتكب از اقربای نسبی تا درجه سوم و یا از اقربای سبیی مجني عليه (اعم از ذکور یا اناث) و یا قیم او باشد و یا مأمور دولت باشد که مجني عليه از طرف مقامات رسمی باو سپرده شده و یا از محاروم مجني عليه باشد مجازات او حبس مؤبد با اعمال شاقه خواهد بود.

- ۶- قانون نسبت به مشوقین او لیه که اغلب والدین یا اولیاء مرتکب جزء آنها هستند بی تفاوت و بی طرف است و راهی برای پیشگیری و مبارزه نمیگشاید .
- ۷- قانون تکلیف زنان و مردانی را که در قید ازدواج هستند و به عمل منافی عفت آلودگی پیدا میکنند بطور ناقص تعیین کرده است .
- ۸- حدود و ظور یا تعریف فحشاء و اقدام به آن در قانون جزا معلوم نیست و در نتیجه مجریان تأخذودی بلا تکلیف هستند .
- ۹- قانون مسئله مسافرت و متصدیان حمل و نقل روسپیان را که کم کم آنیه وسیعی پیدا میکنند بطور ناقص برگزار کرده است . (۱)
- بعلاوه در مواد مربوط به فحشاء قانون جزای ایران و واقعیت امر تضادی موجود میباشد باین ترتیب که از یک طرف قانون جزای ایران برای کسانی که فساد اخلاق را تشویق یا تسهیل نمایند یا فاحشه خانه دایر کنند ... مجازات تعیین نموده است . اما آنچه واقعیت است اینکه شهرنو وجود دارد ، روسپیان خیابانگرد هم وجود دارند و روز بروز نیز بر عوامل ایجاد کننده این پدیده افزوده میگردد منهی این مسئله را سیدگی به بهداشت برای جلوگیری از سرایت بیماریهای آمیزشی و جلوگیری از فحشاء می - باشد که بطور ناقص برگزار میگردد . اگر این فرضیه را که وجود این پدیده (فحشاء) در هرجامعه لازم است قبول کنیم ، بنابراین با توجه به امکانات موجود و روش کشور های متفرقی در کنترل این قبیل اماکن و با توجه بوضعیت اسفناک روسپیان در شهرنو و همچو اربودن این مکان با خانه های مردم و خطرسی که از این جهت متوجه زنان و دختران این خانواده ها چه از نظر امنیتی و چه از نظر انحرافی که ممکن است ایجاد گردد ایجاب میکند دولت رأساً اقداماتی در این زمینه صورت دهد بدین ترتیب که :
- اولاً شهر نورا از مکان فعلی بخارج شهر منتقل نماید .

(۱) ستاره فرمان نفرمایان - روسپیگری در شهر تهران ، ص ۲۰۷ و ۲۰۸ و ۲۰۴ و ۲۰۵ .

ثانیاً - اداره و کنترل این قبیل خانه‌هارا مستقیماً بهده بگیرد و با صدور و کنترل دقیق کارت بهداشتی از گسترش بیماریهای آمیزشی جلوگیری کند.

لیکن باید توجه داشت که با وجود مواد قانون جزا مبنی براینکه (هر کس فاحشه خانه تشکیل دهد حداقل ششماه زندانی دارد...) دولت نمی‌تواند هیچگونه اقدامی در این زمینه انجام دهد زیرا در غیر اینصورت خود مرتكب جرم گردیده و مستحق مجازات می‌باشد. بهمینجهت چون مواد قانون جزا ایران در مورد جلوگیری از گسترش فحشاء تجاری و جلوگیری از امراض مقابليه هيچگونه تأثيری نداشته بلکه نشر اين قوانين در حقیقت سبب ترویج اعمال منافي عفت و در عین حال مخالف قواعد عدل و داد می‌باشد . باید این مواد الغاء شود و دولت از نظارت و حسن اداره آن منصرف نشود .

پژوهشکار علم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتاب جلد علم انسانی